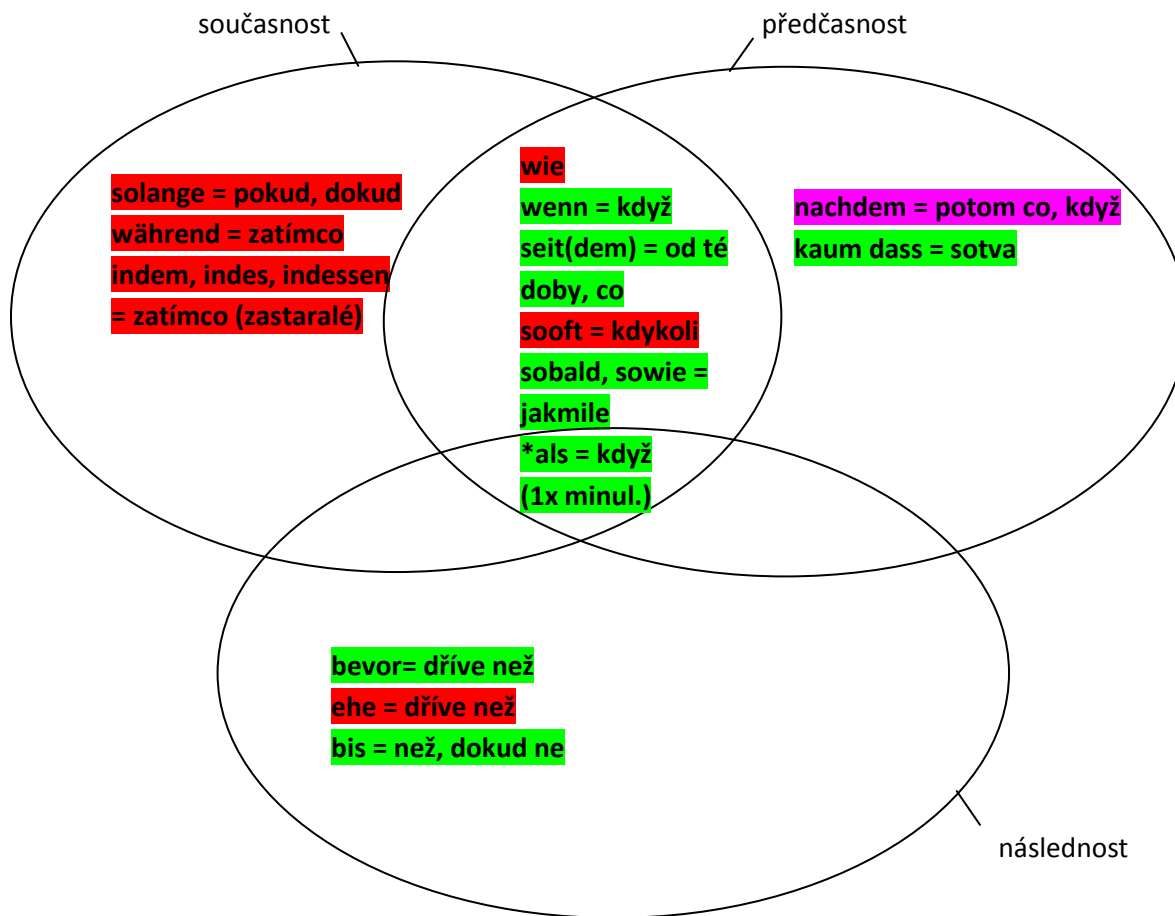

Časové věty vedlejší - použití spojek a sousledností + překlad

- nutno užít souslednost
- stejné časy/souslednost
- stejné časy

Vzorec pro skládání časů při souslednosti skládáme dle principu

dlouhý tvar + krátký tvar

souslednost časů:

plusquamperfektum + préteritum
perfektum + přítomný čas (případně budoucí čas)

stejně časy:

Při současných dějích jsou v řídící a vedlejší větě buďto stejné gramatické časy (např. perfektum + perfektum, préteritum + préteritum atd.), je ovšem možné použít vedle sebe **kombinaci préteritum + perfektum nebo budoucí čas a přítomný čas**.

Příklady pro současné děje s *als* a *wenn*:

1. Když jsem byl minulý rok v Praze, byl Pražský hrad zavřený.

- Als ich voriges Jahr in Prag war, war die Prager Burg geschlossen.

2. Až letos zase přijedu do Prahy, navštívím bezpodmínečně Pražský hrad.

- Wenn ich in diesem Jahr wieder nach Prag komme, werde ich unbedingt die Prager Burg besuchen.

3. Když jezdím do Prahy, navštívím (pokaždé, většinou) také Pražský hrad.

- Wenn ich nach Prag fahre, besuche ich (jedesmal, meistens) auch die Prager Burg.

Příklady na předčasnost:

1. jednorázový děj minulý:

Když Karel uzavřel své studium na univerzitě, jel zpět do Prahy.

- Nachdem/als Karl sein Studium an der Uni abgeschlossen hatte, fuhr er nach Prag zurück.

2. jednorázový děj, současný

Poté co kvůli zápalu plic strávila mnoho dní v posteli, je teď stále venku.

- Nachdem sie wegen der Lungenentzündung viele Tage im Bett verbracht hat, ist sie jetzt immer draußen.

3. jednorázový děj, budoucí

Nachdem/wenn sie hier ihre Arbeit beendet hat, fährt sie zu ihrem Freund.

- Poté co/Až zde dokončí svou práci, pojede za svým přítelem.

Příklady vět k jednotlivým spojkám:

als = když

1. současnost:

Als der Verband gegründet wurde, zählte er nur wenige Mitglieder.

- Když byl spolek založen, čítal jen málo členů.

2. předčasnost:

Als die Sonne aufgegangen war, begannen sie mit dem Bergaufstieg.

- Když vyšlo slunce, začali s horským výstupem.

3. následnost:

Er hatte sich schlafen gelegt, als das Telefon klingelte.

- Uložil se ke spánku (sotva se uložil ke spánku), když (tu) zazvonil telefon.

bevor = dříve než

následnost

1. Případy použití stejných gramatických časů:

Bevor er zur Arbeit geht, bringt er das Kind in den Kindergarten.

- Dříve než jde do práce, zaveze/zavede dítě do školky.

Der Student arbeitet eine Gliederung aus, bevor er seine Arbeit niederschreibt.

- Student vypracuje osnovu, než svou práci sepiše.

Es geschah, bevor er starb.

- Stalo se to, než zemřel.

2. Případ použití souslednosti (pokud po větě s bevor, kde je préteritum, následuje řídící věta, ve které by dle spisovné němčiny mělo být plusquamperfektum)

Kurz bevor er starb, hatte er sein Testament gemacht.

- Krátce předtím než zemřel, sepsal poslední vůli.

Poznámka:

pokud HV obsahuje prvek negace, může přijmout VV podmiňovací význam (**bevor nicht = wenn nicht** = pokud ne) - v těchto větách můžeme pozorovat použití přítomný čas + perfektum:

Er will den Arbeitsplatz **nicht** verlassen, bevor er (nicht) den Fehler an der Maschine gefunden hat.

- Nechce pracoviště opustit, dříve než/pokud nenajde závadu na stroji.

Klare möchte ihre Dissertation **nicht** abschließen, bevor sie (nicht) alle Probleme gelöst hat.

- Klára by nechtěla dokončit svou dizertaci, dříve než/pokud nevyřeší všechny problémy.

bis = dokud ne

následnost

1. Příklady použití stejných gramatických časů:

Ich warte auf dich, bis du wiederkommst.

- Počkám na tebe, dokud zase nepřijdeš.

Bis der Regen aufhört, bleibst du hier.

- Dokud nepřestane pršet, zůstaneš tady.

2. Příklady použití souslednosti přítomný čas + perfektum

Er wartet noch, bis die Postbotin gekommen ist.

- Počká ještě, než přijde poštáčka.

Du darfst nicht spielen, bis deine Schularbeiten (nicht) gemacht sind.

- Nesmíš si hrát, dokud tvé úkoly nebudou hotové.

ehe = dříve než

následnost

Příklady použití stejných gramatických časů.

Ehe sie zur Arbeit geht, bringt sie die Kinder in den Kindergarten.

- Než jde do práce, zaveze děti do školky.

Es vergingen fast zwei Stunden, ehe der Pilot landen konnte.

- Uběhly skoro dvě hodiny, než mohl pilot přistát.

kaum dass = sotva

předčasnost

1. Použití stejných gramatických časů

Sie begannen zu essen, kaum dass das Essen auf dem Tisch stand.

- Začali jíst, sotva (hned jak) bylo jídlo na stole.

Kaum dass

2. Použití souslednosti časů - plusquamperfektum + préteritum

Kaum dass das Klingelzeichen ertönt war, strömten die Kinder aus dem Klassenzimmer.

- Sotva se ozvalo zvonění, hrnuly se děti ze třídy.

nachdem = potom co, když

Příklady užití souslednosti:

Nachdem wir in der Stadt angekommen waren, suchten wir uns ein Hotelzimmer.

- Potom co/když jsme dorazili do města, našli jsme si pokoj v hotelu.
Nachdem wir in der Stadt angekommen sind, suchen wir uns ein Hotelzimmer.
- Až dorazíme do města, najdeme si pokoj v hotelu.
Nachdem wir mit ihm gesprochen haben, werden wir seine Angelegenheit klären.
- Až s ním budeme mluvit, objasníme jeho záležitost.

seit(dem) = od té doby, co

1. současnost. Příklady použití stejných gramatických časů

- Seit(dem) ich ihn kenne, ist er Nichtraucher.
- Pokud (od té doby, co) ho znám, je nekuřák.
- Seit(dem) sie auf dem Lande wohnte, ging es ihr besser.
- Od té doby, co bydlela na venkově, dařilo se jí lépe.

2. předčasnost. Příklady použití stejných gram. časů/souslednosti časů.

- Seit(dem) er aus dem Krankenhaus entlassen ist, arbeitet er in einem anderen Betrieb.
- Od té doby, co je propuštěn z nemocnice, pracuje v jiném podniku.
- Seit(dem) seine Frau gestorben war, ging er zu keiner Veranstaltung mehr.
- Od té doby, co jeho žena zemřela, nedošlo už k žádné akci.

sobald = jakmile

předčasnost. Příklady použití časové souslednosti/stejných gram. časů

- Sobald (sowie) sie ihren Freund sah (gesehen hatte), eilte sie auf ihn zu.
- Jakmile uviděla svého přítele, spěchala k němu.
- Sobald der Zug ankommt (ankommen wird), werden wir anrufen.
- Jakmile přijede vlak, zavoláme.

současnost. Příklady použití stejných gram. časů

- Sobald es läutet (läutete), setzen (setzten) sich die Schüler auf ihre Plätze.
- Jakmile zazvoní (zazvonilo), posadí se (posadili se) žáci na svá místa.
- Sobald er in Dresden ist, sucht er seinen Freund auf.
- Jakmile je v Drážďanech, vyhledá svého přítele.

solange = dokud

současnost. Použití stejných gramatických časů.

- Solange es Kriege gibt, ist die Existenz der Völker bedroht.
- Dokud jsou války, je existence národů ohrožena.
- Ich bleibe hier, solange du hier bist.
- Zůstanu zde, dokud tu budeš.
- Er gönnte sich keine Ruhe, solange er an dem Buch schrieb.
- Nedopřál si klid, dokud pracoval na knize.

sooft = kdykoli

1. současnost. Použití stejných gramatických časů.

- Sooft er zu Hause war, freuten sich die Kinder.
- Kdykoli byl doma, měly děti radost.
- Er grüßt mich freundlich, sooft er mich trifft.
- Přátelsky mne zdraví, kdykoli mne potká.

2. předčasnost

Sooft er nach Hause kam, freuten sich die Kinder.

- Kdykoli jsem přišel/přijel domů, měly děti radost.

Er erkältete sich, sooft er bei kühlem Wetter badete.

- Nachladil se, kdykoli se koupal za studeného počasí.

während = zatímco

současnost. Použití stejných gramatických časů.

Während die Sonne schien, lagen wir am Strand.

- Zatímco svítilo slunce, leželi jsme na pláži.

wenn = když, až

1. současnost. Použití stejných gramatických časů.

Der Unterricht ist zu Ende, wenn das Klingelzeichen ertönt.

- Vyučování končí, když zazní zvonění.

Wenn die Sonne am höchsten steht, ist Mittag.

- Když stojí slunce nejvýše, je poledne.

Wenn es regnete, blieben wir zu Hause.

- Když pršelo, zůstali jsme doma.

Wenn es läutet, setzen sich die Schüler auf ihre Plätze.

- Když zvoní, posadí se žáci na svá místa.

2. předčasnost. Použití souslednosti/stejných gramatických časů

Er liest die Zeitung, wenn er gefrühstückt hat.

- Čte noviny, když posnídal.

Wenn der Besuch gekommen ist, beginnen wir mit dem Essen.

- Až přijde návštěva, začneme jíst.

Wenn der Vater nach Hause kommt, essen wir.

- Až přijde otec domů, budeme jíst.

Přeložte:

1. Když mu bylo sedm, jeho rodina se přestěhovala.
2. Když je člověk mladý, učí se rychleji.
3. Až příště přijedeš, určitě náš dům nepoznáš.
4. Když ukončil školu, nemohl najít práci.
5. Od té doby, co má nové místo, nemá už čas hrát volejbal.
6. Jakmile budu mít týden volno, udělám si dovolenou.
7. Vždycky když ji vidím, dostanu vztek.
8. Zatímco jsme na vás čekali, začalo pršet.
9. Jakmile dítě vidí vodu, začne křičet.
10. Poté, co jsme se neobědvali, šli jsme do zahrady.
11. Až všechno vyřídíš, přijď k nám.
12. Poté co se pět hodin učili němčinu, mohli jít domů.
13. Hosté dlouho čekali, než je číšník obsloužil.
14. Jakmile dokončím práci, půjdu do hospody.
15. Zapálila svíčky, poté co v celém domě vypadl proud.
16. Než Anna usnula, četl jí otec pohádku.
17. Naše teta nadává na své sousedy, kdykoliv ji navštívíme.
18. Člověk nemluví, zatímco jí.

1. Als er sieben war, ist seine Familie umgezogen.
2. Wenn man jung ist, lernt man schneller.
3. Wenn du das nächste Mal kommst, erkennst du unser Haus sicher nicht.
4. Als er die Schule beendet hat, konnte er keine Arbeit finden.
5. Seit(dem) er eine neue Stelle hat, hat er keine Zeit mehr, Volleyball zu spielen.
6. Sobald/Gleich wenn ich eine Woche frei habe, mache ich Urlaub.
7. Immer wenn ich sie sehe, packt mich die Wut.
8. Während wir auf euch gewartet haben, hat es begonnen zu regnen.
9. Sobald/Gleich wenn das Kind Wasser sieht, beginnt es zu schreien/zu heulen.
10. Nachdem wir zu Mittag gegessen hatten, gingen wir in den Garten.
11. Sobald du alles erledigt hast, komm zu uns!
12. Nachdem sie fünf Stunden Deutsch gelernt hatten, konnten sie nach Hause gehen.
13. Die Gäste warteten lange, bevor sie der Kellner bediente.
14. Sobald ich die Arbeit beendet habe, gehe ich in die Kneipe.
15. Sie zündete Kerzen an, nachdem im ganzen Haus der Strom ausgefallen ist.
16. Bevor Anna eingeschlafen hat, hat ihr der Vater ein Märchen vorgelesen.
17. Unsere Tante beschimpft ihre Nachbarn, sooft wir sie besuchen.
18. Man spricht nicht, während man isst.